

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı : 15671364-610-0566
Konu : 7/37 sayılı
yazılı soru önergesi

11/3 /2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) TBMM Başkanlığı'nın 1/12/2015 tarihli ve 43452547-120.00.07-4457 sayılı yazıları.
b) Başbakanlığın 7/12/2015 tarihli ve 31853594-610-2-36-3898 sayılı yazıları.

İlgi yazı eki İstanbul Milletvekili Eren Erdem tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/37 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Maliye Bakanlığı ile T.C. Merkez Bankası'nın yazıları ekte sunulmaktadır.
Bilgilerine arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

Ek:
1- Maliye Bakanlığı'nın 24/2/2016 tarihli ve
19517 sayılı yazısı (1 sayfa)
2- TCMB'nin 31/12/2015 tarihli ve
30176/305667 sayılı yazısı ve ekleri (3 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 15014783-610[2092]-19517
Konu: Yazılı Soru Önergesi

24/02/2016

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
Sayın Mehmet ŞİMŞEK
(Özel Kalem Müdürlüğü)

İlgi : 09.12.2015 tarihli ve 15671364-610-3241 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Eren ERDEM tarafından Başbakanımız Sayın Ahmet DAVUTOĞLU'na tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına koordinatörlüğünüzde cevaplanmasını tensip ettikleri 7/37 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan ve Bakanlığımız görev alanına giren 3 numaralı soruya ilişkin görüşümüz aşağıda açıklanmıştır.

Ülkemizde 2002 yılından günümüze kadar;

- Mali yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ödeme kolaylığı sağlanması,
- İhtilafli konuların sulh yoluyla çözümlenmesi,
- Küçük tutarlı bazı alacakların kayıtlardan silinmesi,
- Kayıt dışı olan varlıkların milli ekonomiye kazandırılması,
- Tabii afetlerin verdiği hasarların giderilmesine katkıda bulunulması

gibi amaçlarla çeşitli düzenlemeler yapılmış olup, tabii afetler nedeniyle yapılan düzenlemeler ile küçük tutarlı bazı alacaklara yönelik yapılan düzenlemeler hariç olmak üzere, vergi asıl ve fer'ilerinin kayıtsız şartsız silinmesi şeklinde bir uygulama vuku bulmamıştır.

Öte yandan, anılan yıldan bugüne kadar tüm mükellefleri kapsayacak şekilde mali yükümlülükler konusunda kolaylıklar sağlayan Kanunlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Resmi Gazete Tarihi	Kanunun Numarası ve Adı
27.02.2003	4811 sayılı Vergi Barışı Kanunu
22.11.2008	5811 sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanun
25.02.2011	6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
11.09.2014	6552 sayılı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

Adnan ERTÜRK
Bakan a
Gelir İdaresi Başkanı

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİH: 25.2.2016
SAYI: 0566

31 Aralık 2015

İDARE MERKEZİ

ANKARA,

Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz:
B.02.2.TCM.0.00.00.00-610/ 30176

Konu: Soru önergesi

305667

T.C. BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sayın Mehmet ŞİMŞEK)
ANKARA

İlgi: 09.12.2015 tarih ve 15671364-610-3241 sayılı Evrak Akış ve Talimat Formu.

İlgide kayıtlı yazı ekinde Bankamıza ulaşan İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in 7/37 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bankamız değerlendirmesi ilişikte yer almaktadır.

Bilgilerinize saygularımızla arz ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

Erdem BAŞÇI
Başkan

Turalay KENÇ
Başkan Yardımcısı

Ek: 1 (2 sayfa)

BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİHİ: 31.12.2015
SAYI: 3505

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ EREN ERDEM'İN
7/37 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI DEĞERLENDİRMESİ

Bankamız internet sitesi Veriler / Dönemsel Veriler / Ödemeler Dengesi İstatistikleri bölümünde yayımlanan “Ödemeler Dengesi İstatistiklerine İlişkin Yöntemsel Açıklama” başlıklı detay bilgi setinde de yer aldığı şekilde; ödemeler dengesi istatistikleri bir ekonomide yerleşik kişilerin (Genel hükümet, parasal otorite, bankalar, gerçek ve tüzel kişiler), diğer ekonomilerde yerleşik kişiler (yurtdışında yerleşikler) ile belli bir dönem içinde yapmış oldukları mal, hizmet ve sermayeye ilişkin ekonomik işlemlerin sistematik kayıtları olarak tanımlanan ve çift kayıt ilkesi doğrultusunda Bankamız dahil tüm bankalardan, diğer kamu kurumlarından ve çeşitli anketler gibi farklı kaynaklardan toplanan veriler kullanılarak aylık olarak hazırlanmaktadır.

Ödemeler dengesinin her işlemin iki ayrı işaretle (alacak ve borç kaydı) kaydedildiği bir muhasebe sistemi olması nedeniyle, ödemeler dengesi konusu her işlem, mahiyeti itibarıyla ilgili kaleme kaydedilirken, karşı kaydının da bir başka kaleme yer alması, başka bir deyişle, her işlemin eşit değerde alacak ve borç kayıtlarıyla kaydedilmesi, böylece ödemeler dengesi tablosundaki “I-Cari İşlemler Hesabı” ve “II-Sermaye Hesabı” kalemleri toplamının her zaman “III- Finans Hesabı” kalemine mutlak değer olarak eşit olması gerekmektedir. Ancak, uygulamada; bu teorik sonuca ulaşmak her zaman mümkün olmamaktadır. Verilerin değişik kaynaklardan elde edilmesi, değerlendirme, ölçme ve kayıt zamanı farklılıkları yaratmakta; sonuç itibarıyla oluşan farklar “IV-Net Hata Noksan (NHN)” kalemine “kalıntı” şeklinde yansımaktadır. Diğer bir ifadeyle, NHN kalemi ayrıca hesaplanan bir kalem olmayıp, alacak (+) ve borç (-) kayıtları arasındaki farktan oluşan bir kalıntıdır.

Türkiye için yayımlanan NHN kaleminin diğer ülkeler ile karşılaştırmasını yapabilmek açısından, Türkiye dahil seçilmiş 19 ülkenin NHN kalemlerinin toplam döviz gelirlerine¹ oranları hesaplanmıştır. Söz konusu ülkeler için tablonun en alt satırında verilen “NHN/Toplam Döviz Gelirleri” oranlarının mutlak değer ortalamaları, 2011 yılı dışında, Türkiye’ye ait oranların üzerinde seyretmektedir (Tablo 1).

¹ Toplam döviz gelirleri bir ülkenin ödemeler dengesi bilançosunda yer alan ve cari işlemler hesabında bulunan toplam mal ihracatı gelirleri, hizmet gelirleri, birincil ve ikincil gelir dengesindeki gelir kalemlerinin toplamından oluşmaktadır.

Tablo 1. NHN/Toplam Döviz Gelirleri (yüzde)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Türkiye	0,36	1,45	2,01	0,14	4,73	0,16	1,30	1,50
Brezilya	-1,20	1,17	0,86	-1,01	0,09	-0,53	0,70	1,43
Çin	0,96	1,14	-2,92	-2,88	-0,63	-3,62	-2,98	-
Gök Cumhuriyeti	1,09	0,25	-1,60	-0,72	-0,07	0,66	0,25	-0,26
Almanya	1,20	-1,38	-0,73	-4,03	-3,03	-2,05	1,60	1,38
Yunanistan	1,29	1,13	-0,86	-0,87	-0,39	-0,79	-1,31	-2,16
Hindistan	0,41	5,88	0,003	-0,24	-0,20	0,46	0,003	-0,34
İtalya	1,77	2,44	-1,75	-6,53	-3,81	-2,14	-0,81	2,76
Japonya	1,60	4,02	3,15	2,86	2,34	-0,52	-3,98	2,59
Güney Kore	1,18	-1,77	-1,01	-0,96	0,82	0,11	-0,13	0,15
Norveç	-13,76	1,78	6,75	-4,64	-1,43	-7,30	-2,27	-
Portekiz	-0,47	0,61	-0,17	0,52	0,14	0,26	-0,59	0,03
Rusya Federasyonu	-2,20	-0,53	-1,67	-1,87	-1,37	-1,59	-1,57	0,97
Güney Afrika	0,32	5,99	-7,30	-1,80	-0,01	-0,87	6,32	3,90
İspanya	0,00	-0,37	-1,66	-0,58	0,96	1,57	4,85	4,94
İsviçre	-2,29	-2,66	-9,26	5,30	-1,81	4,59	4,79	2,31
Fransa	1,59	4,47	2,46	-1,61	0,21	-2,11	0,90	-0,15
İngiltere	0,64	1,46	1,40	1,69	1,86	1,75	1,42	0,12
ABD	3,93	-1,66	6,70	0,20	-1,81	0,05	-0,58	4,53
Mittel-Doğu ülkeleri	1,91	2,11	2,75	2,02	1,35	1,64	1,91	1,74

Kaynak: TCMB, IMF-International Financial Statistics

Ayrıca, Bankamız internet sitesi Yayınlar / Raporlar / Ödemeler Dengesi Raporu başlığı altında çeyreklik dönemler itibarıyla yayımlanmakta olan Ödemeler Dengesi Raporu'nun aşağıdaki sayılarında Net Hata Noksan kalemine ilişkin olarak yapılmış kutulara erişilebilmektedir:

- 1) 2011 II. Çeyrek Raporu, Kutu 3: Yurt İçi Yerleşiklerce Net Efektif Karşılığı Açılan Mevduatlar Kapsamında Net Hata ve Noksan Kaleminin Analizi,
- 2) 2012 I. Çeyrek Raporu, Kutu 2: Türkiye'de Yerleşik Kişilerin Yurt Dışındaki Mevduatları ve Net Hata Noksan,
- 3) 2012 III. Çeyrek Raporu, Kutu 2: Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat (KMDTH) ve Süper Döviz Hesabı (SDH) Hareketleri ile Net Hata ve Noksan,
- 4) 2013 I. Çeyrek Raporu, Kutu 3: Net Hata ve Noksan Kalemindeki Çıkış Yönlü Hareket,
- 5) 2014 I. Çeyrek Raporu, Kutu 3: Net Hata ve Noksan Kalemindeki Güncellemeler.
- 6) 2014 III. Çeyrek Raporu, Kutu 3. Net Hata Noksan Kalemi ve Seçilmiş Ülkeler Bazında Karşılaştırması